

sal bír a külföldre, minővel nemzeti képviselő csak bírhat, de máskor élvezhetlenné válik fölösleges terjedősége s kevésbé sima formái folytán. Az is árt neki, hogy társadalmi rétegei nincsenek kellőképp egybeolvadva s hogy az egységes nemzeti eszme még nagyon fiatal s nem egyszer ingadozott volna, ha külföldről jövő fenyegetések idejekorán helyes irányba nem térítik. Erdemi tartalomra nézve a német parlamentáris biznysnyal nem áll egy parlamentáris mus mögött sem s ha a népek, vagy helyesebben hírlapírók, nem a szenzációt keresnek első sorban, biznysnyára a német parlamenti tárgyalások kötnék le a külföld figyelmét.

Ha azonban az európai államok parlamentáris musáról nem is monhatunk sok szépet, mégis becsülnünk kell jótéteményeit, ha Oroszországra tekintünk. Hogy egy nagy, hatalmas törekvő nép a jelenkorban népképviselő nélkül lehessen, az érthetetlen s aggasztó talány. Hol annyi az erő és a tehetség, ott rég térnek kellene lennie, hogy az erő és tehetség érvényre jusson. Ha ez nem történik, a tehetségek excentrikus utakon kallódnak el. Nyilvános tribün a legjobb eszköz a bomba ellen. Ha áll is az, hogy egy alkotmányos Oroszország nagyobb befolyással bírna a többi szláv törzsekre, tagadhatlan, hogy másrészt az az előny háramlanék belőle, hogy végre a világ tisztába jöhetne az orosz nép nézeteivel és szándékaival.

Irodalom.

"A brassói magyarság és ev. ref. egyház története." Irta Molnár János brassói ev. ref. pap. Ára 50 kr. Ezen rendkívüli érdekes mű már elhagyta a sajtót s az aláíróknak már megküldetett. A mű gróf Bethlen András főispánnak van ajánlva s beosztására nézve következő:

Brassó és vidékének legrégibb kora (melyből mutatványt is közöltünk) a városhatósági központnak a ezenki váról s így a Brassóból a Barza más pontjára való áthelyezése. A brassói magyarság a várhatóság megszűnése után; az 1800-ik év; az új templomépítési mozgalom; a ref. egyház új alakulása; az iskola-alap létesülése; a temetői torony építése és harangok öntése; a városközségi évi segély kinyerése; a Székely hagyomány tisztázása.

Ez nagyjában a munka beosztása, melynek közrebocsátásával az ősz szerző nemcsak egyházának tett nagy szolgálatot, hanem a brassói s megyei magyarságnak is, melynek multját, történetét oly részletesen tisztázta, mint előtte még senki. Szemben azon sok tendenciózus ferdítéssel, melylyel más oldalról a magyarság multja tárgyaltatik, valóban megmérhetetlen becslő e mű, mely tiszta bort tölt poharunkba multunkat illetőleg.

A mű nem ment egyes styláris fogyatkozásoktól, az igaz. Ez azonban nemcsak megbocsátható az ősz szerzőnek, hanem teljesen elenyészik a mű történelmi becsé mellett. Két a magyarság multja, történelme, az a sok viszontagság, melyen keresztül kellett mennie, míg odaért, hol ma van, hogy önerején vívott ki magának tiszteltetést és becsültetést, érdekel, az nagy élvezettel fogja olvasni ezen adatokban gazdag, valóban becses munkát. Másrészt lehetetlen, hogy ezen magyarság multja után jelene is avatott toll által meg ne örökitessék az utókor számára.

A ki már most Molnár után következik, gazdag adatgyűjteményt fog találni előde munkájában.

Ezek után felesleges a művet még ajánlani is. Hiszszük, hogy Brassó megyében alig lesz művelt magyar ember, ki e művet meg nem szerzi s ezt annál is inkább, mert a tiszta jövedelem felerészben a brassói magyar kisedővő intézetek s az ev. ref. szegényalap javára fog fordíttatni. Szerző lemondott minden írói tiszteletdíjról.

A művet a brassói ev. ref. egyházkeblit-tanács adta ki, melynél kapható is.

*

Kossuth Lajos iratai összevont népies kiadásban. A szerző meghatalmazásával szerkesztette Helfy Ignác. Ezen műről megemlékeztünk már, jelezve, hogy azzal bővebben fogunk foglalkozni. Azon rendkívüli érdeklődés után itélve, melylyel a hazai közönség Kossuth iratait fogadta, azt hiszszük, hogy ezen népies kiadás a kellő méltánylásban fog részesülni. Helfy Ignác összefoglalta a háromkötetes "Irataim" tartalmát egy 247 oldalra terjedő kötetbe, többnyire magát Kossuthot engedve beszélni. Előszót maga Kossuth irt a műhez, ajánlva azt a hazai közönség figyelmébe. S vajjon szorul e ajánlatra Kossuthnak egyetlen sora? Vajjon nem képez-e talizánt a magyar nemzetre minden betű, minden sor, mely Kossuth nevével kapcsolatos? Pedig itt csaknem minden sor Kossuth szava. A szerkesztő csak a mások leveleit, az aktákat kivonatozta, de maga Kossuth gondolatmenete minden

nütt az ő saját szavaival adatik elő. A ki azt hiszi, hogy e vaskos kötet talán csak kivonata a másik háromnak, csalódik. Ez összevonása amazoknak a jelentéktelenebb részletek kihagyásával. Minden egyes része az emigrációnak megvan ebben ép úgy, mint az eredeti, nagy kiadásban. A mű ára 3 frt; kiadására az Athenaeum, ezen legjelesebb kiadó czégünk vállalkozott, mely Kossuth összes iratait kiadta. Hiszszük, hogy e mű el fog terjedni hazánkban, ép úgy mint terjedt szerzőjének neve, a kihez hazánk legszebb napjainak emlékei fűződnek. Kossuth műveinek minden jó magyar asztalán ott kell lenni!

Helyi és vidéki hírek.

Kinevezés. A hivatalos lap közli, hogy a vallás-és közoktatásügyi miniszter kinevezte Walter Béla aradi főreáliskolai helyettes tanárt a brassói áll. főreáliskolához.

Brassó város képviselője szerdán d. u. 3 órákor rendes havi közgyűlést tartott, a mely azonban nélkülözött fontosabb tárgyat. A gyűlés legnagyobb részét holmi évi zárszámadások vették igénybe.

Meghívás. Holnap, vasárnap, d. e. 10 órákor dr. Haller Károly, az E. M. K. E. alelnöke s Dolnay Gyula az írók s művészek társasága titkárával nagy értekezlet lesz a magyar kaszinó helyiségében. Ezen értekezletre a kultúregylet brassó megyei fiókvalasztmányának tagjai, valamint az ügy iránt érdeklődők tisztelettel meghívattak. Az értekezlet tárgyat az írók s művészek társasága kirándulásai részleteinek megállapítása fogja képezni.

Adomány. A brassói kereskedelmi és iparkamara a székely kiállítás költségeinek fedezéséhez s a jutalmakhoz 100 frttal s 5 darab 20 frankos arannyal járult.

Az írók s művészek erdélyi kirándulásáról azt írják a fővárosi lapok, hogy Segesvárt és Brassóban „előkelő szász férfiak ajánlották fel a rendezésben való közreműködésüket.” A mily örömmel olvastuk e hírt, ép oly sajnálattal kell konstatálnunk, hogy a helyi rendező bizottság mit sem tud erről. Ha e hír való, úgy első sorban mi örvendénénk leginkább.

Mehsner restaurációjában ma szombaton és holnap vasárnap este a Pongrácz Lajos zenekara búcsuhangversenyt rendez.

Erdői ünnep. Önkéntes tűzoltó egyeletünk holnapra tervezte ez idei erdei ünnepét a „Hontérusztéren”. Kedvezőtlen idő esetében — mi sajnos, nagyon valószínű — jövő vasárnapra halasztatik a különben évente kitűnően sikerülni szokott ünnepély.

Tűzoltó egyeletünk három tagot küld a VIII. országos tűzoltó közgyűlésben Fiuméba. Az indulás augusztus 16-án lesz Budapestre, és innen a külön vonaton Fiuméba. A kiküldöttek: Schuster főparancsnok, Matias helyettes alparancsnok és Fink pénztárnok. Lapunk a közgyűlésről eredeti tudósításokat fog hozni.

Rendőri hírek. — Elbocsátott rendőr. Egy rendőr, ki közelebből, mint egy Romániából kiutasított toloncz kísérlője, úgy leitta magát, hogy a legkülönfélebb visszaéléseket követte el, sőt Predealon a román határőrökkel is összeveszett, azonnal elbocsátatott. — Megkerült tolvaj. A napokban közölve volt, hogy egy ittasan hazatérő élelmezési legénytől ellopták óráját s lánczát. Erre nézve most kiderült, hogy a tettes a károsultnak ugyanazon társa volt, a ki őt hazakisérte s másnap a rendőrségnél jelentést tett. A jó bajtárs felhasználva barátja ittas állapotát, kihuzta szépen az órát zsebéből, elzalogosítva azt másnap egy fekete-utczai kocsmárosnál. Ez vezetett nyomra. — Találtatott. Tegnapelőtt d. u. a Nr. 1. szálloda közelében egy arany női óra s láncz találtatott, mely a városkapitányságnál van letéve. — Félévi jelentés. A városkapitányság igen érdekes félévi rendőri jelentést adott ki. Tér szűke miatt ezen jelentést csak jövő számunkban közölhetjük. — Lopás. Tegnapelőtt d. u. ismeretlen tettes behatolt Kiss János bolgárszegi lakásába s egy faladából 25 frtot lopott el. — Éretlen gyümölcs. A pénteki hetivásár alkalmával a városkapitányság 3 hektoliter éretlen almát kobozott el. — A bolonyai víz. Az utóbbi időben Bolonyában oly nagy mértékben fellépett vízhiányon immár segítve lesz, minthogy kiderült, hogy ennek oka a vízvezetéknek az alsó nagy-utczában történt megszakítása volt, melynél fogva a víz egyrésze a Járosi-féle ház pinczéjébe hatolt.

Petroleum részvény-társulat. A soósmezői, borzasztó pénzállozatokkal létesített petroleumtelep árverés tárgya. Mint értesülünk, tegnap tartatott meg az árverés. 250000 forint eluszott ott!

Székely kiállítás. Mint a „Sz. N.” írja, a székely kiállításra lassan-lassan érkeznek a bejelentések, sőt kiállítási tárgyak is. Binder Lajos iparfelügyelő s Vánts György titkár, mint a rendezőség tagjai, állandó irodát tartanak. A rendezőség reméli, hogy a kiállítás fényesen fog sikerülni. Bizony óhajtható is volna!

Egy a hétfalusi erdőügyben megjelent rőpiratra vonatkozólag egy czikk fekszik előttünk, melyet térszűke miatt csak jövőre hozhatunk.

Kirándulás Constanciába s Konstantinápolyba. Említettük volt, hogy a m. kir. államvasutak Brassó városi menetjegyirodája augusztus hó folyamán, illetőleg utolsó napjaiban több napi kirándulást rendez Constanciába s Konstantinápolyba. Ezen rendkívül érdekes s szépnek ígérkező út tervezete következő. A konstanzi uti tartama 6 nap és egyidejűleg ezzel törté-

ténik a konstantinápolyi utazás is. Az indulás napja csak a jövő hét folyamán fog meghatározatni. Utközben a társaság egy napot fog időzni Sinaiában, egy napot Bukarestben s két napot Constanciában, mely alkalommal tengeri fürdő fog vétetni. Az összes költségek, beszámítva ellátást, szórakozásokat, illetőleg kirándulásokat s a tengeri fürdőt, 50—60 frtot tesznek. A kik Konstantinápolyba mennek, azok csak egy fél napot töltenek Constanciában, honnan hajón utaznak Stambulba. Ott két s fél napi időzés lesz több kirándulással szárazon s tengeren. Visszafelé Konstantinápolyból Várnáig hajón megy a társaság, onnan Gyurgyevóig a Dunán s így Bukarest-Predeal felől vasuton haza. Ez az út 10 napot fog igénybe venni, beleszámítva Constanciát is. Az összes költségek, ellátással, kirándulásokkal oda s vissza 120 frtra mennek. Az út iránt általános az érdeklődés s hihető, hogy összező a szükséges szám. Tudakozódások érkeztek már Nagyváradról, Kolozsvárról, Tordáról s Szebenből is.

Nyílt tér.)*

Zeneestély.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy vasárnap, aug. hó 7-én a „Nro. 5.” című vendéglő kerti helyiségében katonai zenével zeneestélyt tartok. — Jó ételekről és italokról, valamint pontos kiszolgáltatásról gondoskodik

Jeremias György,
vendéglős.

*) E rovat alatt megjelenteknek sem alakjáért, sem tartalmáért felelősséget nem vállal a szerk.

Közzgazdaság.

Kiállítás Deésen.

A szolnok-dobokamegyei gazdasági egylet következő felhívást intézte valamennyi gazdasági- s iparegyülethez:

Már volt szerencsénk Czimedet felkérni, miszerint megyénk gazdasági egylete által Deésen f. év október havában rendezendő termény-, állat és iparkiállítás nagybecsű közreműködése- és támogatásában részletetni sziveskedjék.

Midőn ez alkalommal jelezhetjük, hogy hazafias vállalatunk az ország legtöbb vidékén felkaroltatott, ép a folytonosan érkező bejelentések teszik szükségessé, hogy ideiglenes épületek emeléséről is eleve gondoskodjunk.

Hogy a szükségrendő ideiglenes épület nagyságáról kellőleg tájékozva lehessünk, tisztelettel kérjük Czimedet, miszerint saját bejelentő ívét, illetőleg a gyűjtött bejelentő iveket kitöltve, minél előbb hozzánk juttatni sziveskedjék és jövőre is lehetőleg minden héten az egybegyűlt bejelentő iveket, már csak a katalógusra való tekintettel is, beküldeni ne terheltelessék.

Vasutak a következő kedvezményekben részesítik kiállításunk részére érkező küldeményeket, u. m.

M. kir. államvasut,
Cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság,
Magyar nyugoti vasut.
Szamosvölgyi vasut.
Magyar észak-keleti vasut,
Arad és Csanádi,
Első magyar gácsországi,
Győr, Sopron, Ebenfurti,
Kassa-Oderbergi,
Osztrák-magyar államvasutak

az általános dijszabása I. részének 25. és 26-ik lapján foglalt kedvezményeket nyújtják, nevezetesen

a., teherárakra nézve:

a teherárak odaszállításáért a dijszabásszerű díj teljesen fizetendő; — visszaszállítás azonban a következő feltételek mellett — díjmentesen eszközöltetik:

1) a küldemények a szállító-levélen kívül a kiállítási bizottság által kiállított, a küldő nevét és a küldemény megjelölését tartalmazó bizonyítványt nyújtó kísérendők.

2) A visszaszállításnak ugyanazon utirányon kell történnie, mint a melyen az odaszállítás történt.

3) A visszamenő árut kísérő szállítólevélhez azon fuvarlevél is csatolandó, melylyel az áru odaszállított; azonkívül mindkét fuvarlevélnek kell záradékkal ellátva lennie, melyben a kiállítási bizottság bizonyítja, hogy a tárgyak, bár kiállítva voltak, de nem adattak el.

4) Az odaszállításra vonatkozó fuvarlevél a félnek nem adatik vissza.

5) A küldemények sem az oda-, sem a visszaszállításnál nem lehetnek utánvétellel terhelve.

Amennyiben t. Czimed vagy megbízottja mint kiállító, kiállításunkon személyesen is jelen óhajt lenni, — van szerencsénk értesíteni, miszerint utazási kedvezmény nyerése ügyében a szükséges lépéseket megtettük, és megkeresésére „Kiállítási igazolvánnyal” — melynek előmutatása mellett utazási kedvezményre jogosított — szivesen szolgunk. — Békéscsaba, 1887. aug. 1. Napoca.

